

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta

Autor práce: Senta Brunerová
Název práce: Diferenciace žáků na druhém stupni základních škol
Autor posudku: PhDr. Markéta Sedláčková, Ph.D
Návrh klasifikace práce: výborně

Základní charakteristika práce.

Teoreticko-empirická práce zabývající se problematikou vzdělávání v České republice.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Cíl teoretické části: Popsat historický vývoj diferenciac žáků na druhém stupni základního vzdělávání v České republice od počátku 20. století dodnes.
Výzkumná otázka empirické části je také jasně formulovaná: Jak ovlivňuje odchod žáků na víceletá gymnázia výuku na druhém stupni ZŠ z pohledu učitelů ZŠ.
Autorka si klade i obecnější cíl poukázat na společenské dopady této diferenciac a důležitost tématu. Vytyčené záměry práce splňuje.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženu metodu a postup řešení?

Kolegyně zvolila formu kvalitativního šetření, technikou polostrukturovaných rozhovorů s učiteli základních škol.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Úvod k empirické části velmi dobře shrnuje základní poznatky z teoretické části, na jejichž základě jsou formulovány hlavní hypotézy pro empirickou část. Více by mohla být s celkem propojena úvodní část popisu historického vývoje.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Struktura práce je jasná, logická.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vzhled autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Teoretická část se skládá ze dvou základních částí. První část (kap. 2) popisuje velmi podrobně historický vývoje diferenciací žáků na druhém stupni. Šlo by možná trochu zestručnit, je to čtenářsky náročné. Kapitola je zdůvodněna tím, že napomáhá pochopení souvislostí a nabízí inspirace k řešení, bylo by dobré ji v závěru více využít. Využívány jsou různé prameny – i když zejména zpočátku se dosti opakuje citace z Váňová, Rýdl, Valenta 2012. Text je nabitý fakty, ale prospělo by možná více vlastní reflexe těchto faktů, vždy shrnout dané období. Druhá část (kap. 3) je věnována současnosti, shrnuje velmi dobře klíčové výzkumy k dané problematice a také je již mnohem osobitější.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Zvolení typu kvalitativního výzkumu dobře zdůvodněno, dokonce specifikováno na tzv. fenomenologický přístup ke zkoumání, tedy rozumějící, který odpovídá vytyčenému typu otázek. Dobrá reflexe subjektivnosti výpovědí zaangażovaných respondentů, uvědomění si vypovídacích limitů výzkumu. Jasně formulované výzkumné otázky, i podotázky. Pečlivé vybrání vzorku, výstižné vymezení kódovacích kategorií k analýze rozhovorů. Interpretace korektní, dobré postřehy.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Podkapitola 4. 6. shrnuje velmi přehledně hlavní poznatky zkoumání a odpovídá na výzkumné otázky. Autorka se snaží i o propojení vlastních zjištění s poznatky z předchozích výzkumů. Závěr práce je dosti stručný. Přínosné je doporučení, kam výzkum dále směřovat. Dobré by bylo do závěru (případně již i do shrnutí) zakomponovat ještě poznatky z kapitoly o historickém vývoji diferenciací žáků, čímž by úvodní kapitola získala více opodstatnění a zjištěné poznatky by získaly i širší historický kontext.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Práce splňuje stanovený rozsah. I u odkazů, které nejsou přímými citacemi, by bylo dobré uvádět čísla stran, čtenář si tak může lépe dohledat více informací, případně ujasnit kontext.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Oceňuji rozsáhlý a barvitý seznam zdrojů – od historických knih, přes nejvýznamnější současné sociologické publikace k problematice, programové a úřední dokumenty o vzdělávání v ČR, literatura k metodě výzkumu.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Práce je psána velmi kultivovaným jazykem, srozumitelně se čte. Doporučuji nečíslovat úvod, závěr, reference, přílohu.

Další poznámky

V literatuře máte omylem Cigánek 2009 dvakrát.

Celkové hodnocení práce

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

Otázky a náměty k obhajobě

V dalším výzkumu by mohlo být zajímavé více rozvinout otázku rozvíjení rozumových versus sociálních dovedností dětí, tlak rodičů na úspěch dítěte ve vzdělávacím systému versus vztahové potřeby dětí, psychická pohoda.

Datum: 11. června 2015

Podpis: